

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska
Janusz Grzelak
Michał Nawrocki
Marek Antoni Nowicki
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Jerzy Ciemniewski
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, dnia 2 marca 2010 r.

590./2010/26213/PSP

Szanowny Pan
Edward Zalewski
Prokurator Krajowy
ul. Barska 8/30
02-315 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Prokuratorze,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie poinformować, iż w dniu 23 grudnia 2009 r. na podstawie przepisów art. 330 § 2 k.p.k. w zw. z art. 55 § 1 k.p.k. został wniesiony do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie Wydział XIV Karny subsydiarny akt oskarżenia przeciwko prokuratorowi [REDAKTOWANO] dotyczący sprawy o sygn. akt Ds. 1745/09 prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku. W piśmie tym zarzuca się prokuratorowi [REDAKTOWANO] popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 246 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Jednocześnie w dniu 23 grudnia 2009 r. został złożony do Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów wniosek o zezwolenie na uchylenie immunitetu i pociągnięcie Prokuratora [REDAKTOWANO] do odpowiedzialności karnej.

W kwietniu 2007 r. Helsińska Fundacja Praw Człowieka otrzymała od adwokat [REDAKTOWANO] informację o niepokojącej sytuacji naruszającej standardy praworządności do jakiej doszło w związku ze sprawą prowadzoną przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie (sygn. VI Ds. 77/06), w której reprezentowała ona oskarżonego. W związku z powyższym pismem z dnia 8 maja 2007 r. Helsińska Fundacja Praw Człowieka wniosła do Prokuratury Apelacyjnej w Warszawie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przez [REDAKTOWANO] Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie, szeregu przestępstw przy prowadzeniu sprawy w celu ograniczenia prawa do wykonywania czynności obrończych przez adwokat [REDAKTOWANO].

W niniejszej sprawie domniemywa się popełnienie następujących przestępstw:

- nakłanianie podejrzanego do składania fałszywych zeznań celem – prawdopodobnie – wyeliminowania obrońcy z procesu, a tym samym uniemożliwienia podejmowania przez niego działań, które mogłyby być sprzeczne z interesami prokuratora. Takie zachowania

wypełniają znamiona przestępstw przewidzianych w art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 k.k. oraz art. 235 k.k.

- wymuszanie od przesłuchiwanej osoby nieprawdziwych, obciążających obrońcę zeznań, pod groźbą dalszego pozbawiania wolności osoby przesłuchiwanej. tj. przestępstwa z art. 246 k.k.,

- przestępstwo nadużycia uprawnień oraz niedopełnienia obowiązków uregulowane w art. 231 k.k., skutkujące działaniami na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, polegające w szczególności na naruszeniu prawa do obrony oskarżonego, a także zasady legalizmu wyrażonej w art. 42 Konstytucji RP. Na nadużycie uprawnień mogą wskazywać takie zachowania jak nieumotywowana odmowa dostępu do akt sprawy uniemożliwiająca realizowanie obrony, przeprowadzenie czynności procesowych z udziałem mandanta adwokat [REDAKTOWANE] bez uprzedniego zawiadomienia obrońcy, a tym samym uniemożliwienie jej wykonywania przewidzianych prawem czynności oraz działania zmierzające do wypowiedzenia obrony adwokat [REDAKTOWANE] przez oskarżonego.

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zostało rozpatrzone przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku, która w dniu 12 lipca 2007 r. wydała postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa (sygn. akt Ds. 965/07). Prokurator po zapoznaniu się z uzyskanymi materiałami uznał, że nie zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez prokuratora [REDAKTOWANE] żadnego z przestępstw będących przedmiotem prowadzonego przez niego postępowania sprawdzającego.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie Wydział XIV Karny, po rozpoznaniu zażaleń wniesionych na powyższe postanowienie przez pełnomocnika pokrzywdzonej, adwokat Beatę Czechowicz, oraz Helsińska Fundację Praw Człowieka, postanowieniem z dnia 15 listopada 2007 r. (sygn. akt XIV Kp 2203/07) uchylił decyzję Prokuratury Rejonowej w Płońsku o odmowie wszczęcia śledztwa i nakazał przeprowadzenie postępowania w sprawie ewentualnego popełnienia przestępstwa przez prokuratora [REDAKTOWANE]. Sąd wskazał w szczególności na konieczność przesłuchania wszystkich świadków w sprawie (w tym samego podejrzanego), zweryfikowania ich zeznań z materiałem dowodowym śledztwa o sygn. akt VI Ds. 77/06 Prokuratury Okręgowej w Warszawie oraz zapoznania z materiałem dowodowym sprawy o sygn. akt VI Ds. 77/06 pokrzywdzonej [REDAKTOWANE] oraz jej pełnomocnika adwokat Beatę Czechowicz.

Postanowieniem z dnia 2 listopada 2007 r. Prokurator Rejonowy w Płońsku wszczął śledztwo w powyższej sprawie (sygn. akt Ds. 2323/07). W toku postępowania przesłuchano świadków, w tym podejrzanego, oraz zwrócono się do Prokuratury Okręgowej w Warszawie o zajęcie stanowiska w przedmiocie udostępnienia materiału dowodowego sprawy VI Ds. 77/06 Prokuraturze Rejonowej w Płońsku oraz pokrzywdzonej i jej pełnomocnikowi. W piśmie z dnia 8 lutego 2008 r. (sygn. akt VI Ds. 77/06) Prokuratura Okręgowa w Warszawie wyraziła zgodę na udostępnienie akt sprawy na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku, jednakże nie zezwoliła na udostępnienie ww. akt pokrzywdzonej oraz jej pełnomocnikowi.

W związku z powyższym, Prokuratura Rejonowa w Płońsku postanowieniem z dnia 18 marca 2008 r. (sygn. akt Ds. 2323/07) zawiesiła śledztwo prowadzone przeciwko Prokuratorowi [REDAKTOWANE]. W uzasadnieniu postanowienia Prokuratura wskazała, iż z uwagi na odmowę udostępnienia akt sprawy przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie poszkodowanej i jej pełnomocnikowi, nie jest możliwe dalsze prowadzenie śledztwa w przedmiotowej sprawie. Jak wskazano w uzasadnieniu w świetle zaistniałych okoliczności

oraz przy jednoczesnym uwzględnieniu przewidywanego okresu trwania śledztwa w sprawie VI Ds. 77/06, do czasu jego zakończenia, zasadnym jest zawieszenie postępowania w przedmiotowej sprawie. Następnie w dniu 18 września 2009 r. Prokuratura Rejonowa w Płońsku podjęła śledztwo toczące się przeciwko prokuratorowi [REDAKTOWANE] w sprawie Ds. 2323/07. Postanowieniem z dnia 13 listopada 2009 r. (sygn. akt Ds. 1745/09) Prokuratura Rejonowa w Płońsku umorzyła zaś śledztwo w sprawie o przekroczenie uprawnień przez prokuratora [REDAKTOWANE] w toku prowadzonego postępowania VI Ds. 77/06 przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie.

Pełnomocnik pokrzywdzonej, adwokat Beata Czechowicz, na podstawie przepisów art. 330 § 2 k.p.k. w zw. z art. 55 § 1 k.p.k. pismem z dnia 23 grudnia 2009 r. wniosła do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie Wydział XIV Karny subsydiarny akt oskarżenia (sygn. akt VIII K 971/08) przeciwko prokuratorowi [REDAKTOWANE] dotyczący sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku o sygn. akt Ds. 1745/09. W piśmie tym zarzuca się prokuratorowi [REDAKTOWANE] popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 246 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., poprzez:

- nakłanianie do złożenie przez osobę przesłuchiwaną w charakterze podejrzanego nieprawdziwych, obciążających adwokat [REDAKTOWANE]
- konsekwentne odmawianie adwokat [REDAKTOWANE] wglądu do akt śledztwa, co uniemożliwiło jej realizację w pełni zadań obrończych,
- wielokrotne przeprowadzanie czynności procesowych z udziałem podejrzanego pod nieobecność adwokat [REDAKTOWANE] oraz bez uprzedniego zawiadomienia o tych czynnościach, co uniemożliwiło jej należyłą realizację powinności obrończych, a w konsekwencji doprowadziło do podjęcia przez podejrzanego niekorzystnych dla niego decyzji procesowych,
- podejmowanie czynności mających na celu podważenie u podejrzanego zaufania do jego obrońcy, adwokat [REDAKTOWANE] co w rezultacie doprowadziło do wypowiedzenia przez niego pełnomocnictwa.

Mając na uwadze fakt, iż prokurator chroniony jest immunitetem, adwokat Beata Czechowicz w dniu 23 grudnia 2009 r. wniosła pismo do Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów o zezwolenie na pociągnięcie Prokuratora [REDAKTOWANE] do odpowiedzialności karnej o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 246 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Wniosek ten dotyczy sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Płońsku pod sygn. akt Ds. 1745/09 i ma na celu wszczęcie niezbędnych działań zmierzających do uzyskania w Sądzie Dyscyplinarnym zezwolenia na uchylenie tego immunitetu i pociągnięcie prokuratora [REDAKTOWANE] do odpowiedzialności karnej.

W ocenie Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka przedmiotowa sprawa zasługuje na rzetelne wyjaśnienie. Stanowi bowiem przykład nadużywania uprawnień przez prokuratora prowadzącego śledztwo i znaczącego ograniczania prawa do obrony w postępowaniu. Należy podkreślić, iż zarzucane prokuratorowi zachowania naruszać mogą nie tylko podstawowe zasady prawa do obrony, ale przede wszystkim fundamenty demokratycznego państwa prawnego. Wskazane zdarzenia stanowią bowiem całkowite zaprzeczenie idei państwa prawa, praworządności oraz roli prokuratury. Są one lekceważeniem standardów wynikających z art. 42 Konstytucji RP oraz z art. 6 ust. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

W związku z powyższym zobowiązany będę za przedstawienie przez Pana Prokuratora swojej opinii na temat opisanego postępowania.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

z wyrazami szacunku,

dr Adam Bodnar
Sekretarz Zarządu

Do wiadomości:

1. Adwokat Beata Czechowicz, Pełnomocnik pokrzywdzonej,
2. Adwokat Joanna Agacka – Indecka, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej,
3. Pan Ryszard Kalisz, Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka,
4. Dr Janusz Kochanowski, Rzecznik Praw Obywatelskich.